

## UZASADNIENIE

### I. Geneza Porozumienia

W stosunkach Unii Europejskiej z Republiką Islandii i Królestwem Norwegii istnieje szeroki zakres regulacji związanych z problematyką pomocy prawnej w sprawach karnych. Zrodził się on z potrzeby zacieśnienia współpracy w dziedzinie zwalczania międzynarodowej przestępczości, czerpiąc doświadczenia z rozszerzenia Unii Europejskiej oraz przystąpienia Republiki Islandii i Królestwa Norwegii do Europejskiej Konwencji o ekstradycji, sporządzonej w Paryżu dnia 13 grudnia 1957 r. (dalej: Europejska Konwencja o ekstradycji)<sup>1</sup>, efektów współdziałania Republiki Islandii i Królestwa Norwegii z państwami nordyckimi oraz dorobku prawnego Unii Europejskiej.

Konieczność przyjęcia procedur zapewniających przyspieszenie możliwości przekazywania osób ściganych zaowocowała przystąpieniem wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej oraz Królestwa Norwegii i Republiki Islandii do Europejskiej Konwencji o ekstradycji oraz Europejskiej Konwencji o zwalczaniu terroryzmu, sporządzonej w Strasburgu dnia 27 stycznia 1977 r. (dalej: Europejska Konwencja o zwalczaniu terroryzmu)<sup>2</sup>.

Dalsza liberalizacja przepisów regulujących zasady ruchu osobowego i kontroli granicznej wewnątrz Wspólnoty nastąpiła pomiędzy państwami członkowskimi wskutek przyjęcia Układu między Rządami Państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach, podpisanego dnia 14 czerwca 1985 r. (dalej: Układ z Schengen)<sup>3</sup>. Znaczące ułatwienia w ruchu transgranicznym przyczyniły się do zmiany charakterystyki przestępczości międzynarodowej, co spowodowało konieczność zapewnienia odpowiednich instrumentów pozwalających na

---

<sup>1</sup> Dz. U. z 1994 r. Nr 70, poz. 307 i 308.

<sup>2</sup> Dz. U. z 1996 r. Nr 117, poz. 557.

<sup>3</sup> Tekst Konwencji opublikowany został w Dz. Urz. UE L 239/13 z 22.09.2000.

usprawnienie postępowań karnych. Skutkowało to zawarciem trzech Konwencji poświęconych ekstradycji w postaci Konwencji wykonawczej do Układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r. między Rządami Państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach, sporządzonej w Schengen dnia 19 czerwca 1990 r. (dalej: Konwencja wykonawcza)<sup>4</sup>, Konwencji o uproszczonej procedurze ekstradycyjnej między Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej, sporządzonej w Brukseli dnia 10 marca 1995 r.<sup>5</sup> oraz Konwencji o ekstradycji między Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej, sporządzonej dnia 27 września 1996 r.<sup>6</sup>

W dniu 19 grudnia 1996 r. w Luksemburgu doszło do podpisania umowy między trzynastoma ówczesnymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej (dalej: UE) – stronami Układu z Schengen a Republiką Islandii oraz Królestwem Norwegii. Dzięki postanowieniom umowy Republika Islandii oraz Królestwo Norwegii uzyskały status członków stowarzyszonych w ramach Konwencji<sup>7</sup>, co pozwoliło wszystkim państwom nordyckim na przyjęcie dorobku z Schengen.

Na dalszą współpracę między państwami członkowskimi UE a Republiką Islandii i Królestwem Norwegii w zakresie wynikającym z postanowień umów z Schengen wpływ wywarł Traktat Amsterdamski. Od daty jego wejścia w życie w dniu 1 maja 1999 r. nastąpiła integracja instrumentów dorobku Schengen z dorobkiem prawnym Unii Europejskiej, co skutkowało jej kontynuowaniem w prawnych i instytucjonalnych ramach Unii Europejskiej.

W dniu 18 maja 1999 r. Unia Europejska zawarła z Republiką Islandii i Królestwem Norwegii umowę, dotyczącą włączenia tych dwóch państw w stosowanie i rozwój dorobku Schengen<sup>8</sup>, która weszła w życie w dniu 26 czerwca 2000 r.

---

<sup>4</sup>Tekst Konwencji opublikowany został w Dz. Urz. UE L 239/19 z 22.09.2000.

<sup>5</sup> Dz. Urz. WE C 78 z 30.03.1995.

<sup>6</sup> Dz. Urz. WE C 313 z 23.10.1996.

<sup>7</sup>Decyzja Rady 2000/777/WE z 1.12.2000 w sprawie stosowania dorobku Schengen w Danii, Finlandii, Szwecji oraz Islandii i Norwegii (Dz. Urz. UE L 309/24 z 9.10.2000).

<sup>8</sup> Dz. Urz. WE L 176/36 z 10.07.1999.

W dniu 17 grudnia 2003 r. Rada Unii Europejskiej przyjęła decyzję w sprawie podpisania Umowy między Unią Europejską a Republiką Islandii oraz Królestwem Norwegii dotyczącej stosowania niektórych przepisów Konwencji z dnia 29 maja 2000 roku o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej i Protokołu z 2001 roku<sup>9</sup>, obecnie poddaną procedurze ratyfikacyjnej w Rzeczypospolitej Polskiej.

W zbliżonym czasie przyjęto decyzję ramową Rady (2002/584/WSiSW) z dnia 13 czerwca 2002 r. o europejskim nakazie aresztowania i procedurach dostarczenia między państwami członkowskimi (dalej: decyzja ramowa w sprawie europejskiego nakazu aresztowania)<sup>10</sup>. Jej efektem było umożliwienie przekazywania osób na podstawie decyzji organów sądowych państw członkowskich celem wykonania orzeczenia, bądź prowadzenia postępowania przy zachowaniu kontroli odnoszącej się do badania przesłanek obligatoryjnej lub fakultatywnej odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania.

W stosunkach Unii Europejskiej z Republiką Islandii i Królestwem Norwegii zaowocowało to następnie podpisaniem Umowy między Unią Europejską a Republiką Islandii i Królestwem Norwegii w sprawie procedury przekazywania osób pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej a Islandią i Norwegią<sup>11</sup>. Zgoda na podpisanie Umowy w imieniu Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem jej późniejszego zatwierdzenia, została wydana jednomyślnie, decyzją podjętą przez Radę Unii Europejskiej (2006/697/WE) dnia 27 czerwca 2006 r. dotyczącą zawarcia Umowy między Unią Europejską a Republiką Islandii i Królestwem Norwegii w sprawie procedury przekazywania osób pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej a Islandią i Norwegią (dalej: decyzja w sprawie podpisania Umowy)<sup>12</sup>. Podpisanie Umowy w imieniu Unii Europejskiej, Królestwa Norwegii i Republiki Islandii nastąpiło w Wiedniu dnia 28 czerwca 2006 r.

---

<sup>9</sup> Dz. Urz. UE L 26/1 z 29.01.2004.

<sup>10</sup> Dz. Urz. UE L 190/1 z 18.07.2002.

<sup>11</sup> Patrz: preambuła do Umowy.

<sup>12</sup> Dz. Urz. UE L 292/2 z 21.10.2006.

Umowa bazuje na rozwiązaniach zawartych w decyzji ramowej w sprawie europejskiego nakazu aresztowania, regulując współpracę między organami sądowymi państw członkowskich Unii Europejskiej oraz Republiki Islandii i Królestwa Norwegii w zakresie usprawnienia przekazywania osób w celu ścigania lub wykonania orzeczonych kar.

## II. Potrzeba i cel związania się Umową

Określając warunki przystąpienia do Unii Europejskiej, Rzeczpospolita Polska zobowiązała się do przyjęcia do krajowego systemu prawnego konwencji z dziedziny wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, których nie można oddzielić od osiągnięcia celów Traktatu o Unii Europejskiej, sporządzonego w Maastricht dnia 7 lutego 1992 r. (dalej: TUE), a które do dnia przystąpienia zostały otwarte do podpisu przez obecne państwa członkowskie, a także tych, które zostały przygotowane przez Radę zgodnie z Tytułem VI TUE i których przyjęcie Rada zaleciła państwom członkowskim<sup>13</sup>.

Celem związania się przez Rzeczpospolitą Polską niniejszą Umową jest także uproszczenie przekazywania osób do celów ścigania lub wykonania wyroku pomiędzy państwami członkowskimi z jednej strony a Królestwem Norwegii i Republiką Islandii z drugiej strony.

Wprawdzie Umowa nie odwołuje się wprost do regulacji decyzji ramowej w sprawie europejskiego nakazu aresztowania, niemniej wykazuje z nią szereg podobieństw. Umowa zmierza do zagwarantowania wzajemnego uznawania orzeczeń o przekazaniu osoby ściganej i wykonywania kar pozbawienia wolności lub innych środków polegających na pozbawieniu wolności. Funkcjonowanie bardziej zaawansowanych form współpracy między państwami członkowskimi oraz w tym wypadku również Republiką Islandii i Królestwem Norwegii możliwe jest dzięki wysokiemu poziomowi wzajemnego zaufania do swoich systemów prawnych. Konsekwencją tego jest znaczne uproszczenie procedur związanych z przekazywaniem osób

---

<sup>13</sup> Patrz: Akt dotyczący warunków przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej (...) do Unii Europejskiej z dnia 16 kwietnia 2003 r. (Dz. Urz. UE L 236 z 23.09.2003).

podejrzanych i skazanych, przy jednoczesnym zachowaniu prawa lub możliwości odmowy wykonania nakazu aresztowania.

### III. Zakres przedmiotowy Umowy

Nakaz aresztowania, zgodnie z definicją przyjętą w Umowie, oznacza decyzję sądową wydaną przez państwo w celu aresztowania i przekazania przez inne państwo osoby wskazanej w nakazie, w celu przeprowadzenia postępowania karnego lub wykonania kary pozbawienia wolności, bądź innego środka polegającego na pozbawieniu wolności (art. 2 ust. 5).

Ma on zastosowanie wobec czynów, które w świetle prawa obowiązującego w wydającym nakaz państwie są zagrożone karą pozbawienia wolności lub innym środkiem polegającym na pozbawieniu wolności o maksymalnym wymiarze nie krótszym niż 12 miesięcy, lub też w przypadku, gdy zapadł wyrok lub wydano inny środek polegający na pozbawieniu wolności, o wymiarze nie krótszym niż cztery miesiące. Ponadto przekazanie osoby może nastąpić pod warunkiem, że czyny, w związku z którymi został wydany nakaz aresztowania, stanowią przestępstwo w myśl prawa państwa wykonującego (art. 3 ust. 1 i 2).

Umowa określa podstawy wyłączenia stosowania zasady podwójnej karalności. Są one analogiczne do treści art. 2 ust. 2 decyzji ramowej w sprawie europejskiego nakazu aresztowania oraz, w wyniku implementacji jego treści do prawa polskiego, do art. 607w Kodeksu postępowania karnego. Umowa umożliwia przekazywanie osób na mocy nakazu aresztowania, względem 32 kategorii przestępstw wymienionych w art. 3 ust. 4 Umowy, bez potrzeby weryfikacji podwójnej odpowiedzialności karnej za popełniony czyn, jeśli w wydającym nakaz państwie przestępstwa te zagrożone są karą pozbawienia wolności lub innym środkiem polegającym na pozbawieniu wolności o maksymalnym wymiarze nie krótszym niż trzy lata i zgodnie z definicją w prawie państwa wydającego nakaz.

Równocześnie, zgodnie z art. 3 ust. 4, możliwe jest złożenie deklaracji, że warunek podwójnej karalności, o którym jest mowa w ust. 2 tego artykułu, nie będzie stosowany do wskazanych enumeratywnie rodzajów przestępstw,

jeśli w wydającym nakaz państwie członkowskim zagrożone są one karą pozbawienia wolności lub innym środkiem polegającym na pozbawieniu wolności o maksymalnym wymiarze nie krótszym niż trzy lata.

Skorzystanie przez Rzeczpospolitą Polską z możliwości złożenia przedmiotowego oświadczenia ma na celu uregulowanie procedury przekazania osób niebędących obywatelami polskimi, w stosunkach z Republiką Islandii i Królestwem Norwegii, w sposób identyczny, jak ma to miejsce w odniesieniu do państw członkowskich Unii Europejskiej, oraz w przepisach art. 607w Kodeksu postępowania karnego. Z powyższych względów konieczne jest złożenie deklaracji następującej treści:

„Rzeczpospolita Polska deklaruje, w oparciu o zasadę wzajemności, że warunek podwójnej karalności, o którym mowa w art. 3 ust. 2 Umowy, nie będzie stosowany wobec osób niebędących obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej, gdy wniosek o przekazanie osoby na mocy nakazu aresztowania wynika z faktu popełnienia przez nią, w państwie wydającym nakaz, jednego z przestępstw wymienionych w art. 3 ust. 4 Umowy, jeśli w wydającym nakaz państwie zagrożone są one karą pozbawienia wolności lub innym środkiem polegającym na pozbawieniu wolności o maksymalnym wymiarze nie krótszym niż trzy lata”.

Podstawy do obligatoryjnej odmowy wykonania nakazu aresztowania definiuje art. 4 Umowy. Zalicza do nich przypadki, gdy:

- przestępstwo będące podstawą nakazu aresztowania jest objęte amnestią w państwie wykonującym nakaz i podlega jurysdykcji tego państwa z mocy jego prawa karnego,
- wobec osoby, której dotyczy wniosek, zapadło prawomocne orzeczenie w innym państwie, z zastrzeżeniem, że jeśli została orzeczona kara, to została ona wykonana lub jest wykonywana, lub też nie może być dłużej wykonywana w świetle prawa państwa, w którym nastąpiło skazanie,
- w świetle prawa państwa wykonującego nakaz osoba podlegająca nakazowi aresztowania z uwagi na jej wiek nie może być pociągnięta do odpowiedzialności karnej.

Art. 5 ust. 1 Umowy określa przesłanki fakultatywnej odmowy wykonania nakazu aresztowania, analogicznie do postanowień art. 4 decyzji ramowej w sprawie europejskiego nakazu aresztowania. W art. 5 ust. 2 Umowy statuuje się wobec państw obowiązek poinformowania Sekretariatu Generalnego Rady, które spośród przesłanek fakultatywnej odmowy wykonania nakazu, wyszczególnionych w ust. 1, traktowane będą przez państwo wykonujące jako obligatoryjne podstawy do odmowy wykonania nakazu. Sekretariat Generalny udostępnia otrzymane informacje wszystkim państwom oraz Komisji.

Umowa przyjmuje zasadę, że brak jest możliwości odmowy przekazania własnych obywateli, jak również odmowy wykonania nakazu, ze względu na charakter polityczny przestępstwa. Wyjątki zawarte w art. 6 i 7 Umowy wprowadzają jednak możliwość złożenia deklaracji przez strony Umowy.

Państwa mogą złożyć deklaracje, że będzie możliwa odmowa wykonania nakazu aresztowania w stosunku do przestępstw politycznych, za wyjątkiem przestępstw określonych w art. 1 i 2 Europejskiej Konwencji o zwalczaniu terroryzmu<sup>14</sup> oraz usiłowania popełnienia lub współdziałania w popełnieniu przestępstw określonych w art. 3 ust. 3 Umowy i przestępstw wymienionych w art. 1 i 2 Europejskiej Konwencji o zwalczaniu terroryzmu, a także postanowień zawartych w art. 1, 2, 3, 4 decyzji ramowej Rady (2002/475/WSiSW) z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie zwalczania terroryzmu (dalej: decyzja ramowa w sprawie zwalczania terroryzmu)<sup>15</sup>.

Z uwagi na obecną treść art. 55 ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 607p § 1 pkt. 6 Kodeksu postępowania karnego, stanowiących że zakazane jest przekazanie osoby podejrzanej o popełnienie bez użycia przemocy przestępstwa z przyczyn politycznych lub gdy jego dokonanie będzie naruszać wolności i prawa człowieka i obywatela, zasadne będzie złożenie deklaracji przewidzianej w art. 6 ust. 2 Umowy, przewidującej możliwość stosowania w ustawodawstwie krajowym przesłanki odmowy wykonania nakazu aresztowania, gdy został on wydany w związku z przestępstwem politycznym lub popełnionym z przyczyn politycznych, za

---

<sup>14</sup> Tekst Konwencji opublikowano w Dz. U. z 1996 r. Nr 117 poz. 557.

<sup>15</sup> Tekst decyzji ramowej opublikowano w Dz. Urz. UE L 164/3 z 22.6.2002.

wyjątkiem rodzajów przestępstw wskazanych pośrednio w tym przepisie (przez odesłanie do typów przestępstw wskazanych w Europejskiej Konwencji o zwalczaniu terroryzmu i decyzji ramowej w sprawie zwalczania terroryzmu).

Z powyższych względów konieczne jest złożenie deklaracji następującej treści:

„Rzeczpospolita Polska deklaruje, że postanowienia art. 6 ust. 1 Umowy będą miały zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do przestępstw określonych w art. 1 i 2 Europejskiej Konwencji o zwalczaniu terroryzmu oraz usiłowania popełnienia lub współdziałania w popełnieniu przestępstw określonych w art. 3 ust. 3 Umowy i przestępstw wymienionych w art. 1 i 2 Europejskiej Konwencji o zwalczaniu terroryzmu, a także postanowień zawartych w art. 1, 2, 3, 4 decyzji ramowej w sprawie zwalczania terroryzmu”

Art. 7 ust. 2 Umowy przewiduje możliwość złożenia deklaracji, że obywatele Rzeczypospolitej Polskiej nie będą przekazywani lub zezwolenie na ich przekazanie będzie udzielane jedynie po spełnieniu ściśle określonych warunków.

Z uwagi na obecne brzmienie art. 55 ust. 2 pkt. 1 – 2 i ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, niezbędne będzie złożenie deklaracji z art. 7 ust. 2 Umowy, ze wskazaniem – zgodnie z uprawnieniem wynikającym z treści tego przepisu – że warunkiem wykonania nakazów aresztowania wobec obywateli Rzeczypospolitej Polskiej będzie stwierdzenie, że:

- czyn, którego nakaz dotyczy, nie został popełniony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ani na polskim statku wodnym lub powietrznym oraz stanowił przestępstwo według prawa Rzeczypospolitej Polskiej lub stanowiłby przestępstwo według prawa Rzeczypospolitej Polskiej w razie popełnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zarówno w czasie jego popełnienia, jak i w chwili wpłynięcia nakazu (art. 55 ust. 2 pkt. 1 – 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej),
- nie dotyczy osoby podejrzanej o popełnienie, bez użycia przemocy, przestępstwa z przyczyn politycznych lub jego dokonanie nie będzie



naruszać wolności i prawa człowieka i obywatela (art. 55 ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej).

Złożenie oświadczenia w przedstawionym zakresie pozwoli na stosowanie spójnych rozwiązań dla nakazów aresztowania pochodzących z krajów Unii Europejskiej oraz Republiki Islandii i Królestwa Norwegii w kształcie wynikającym z treści art. 55 ust. 2 i 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz zgodnie z art. 607p § 2 Kodeksu postępowania karnego.

Z powyższych względów konieczne jest złożenie deklaracji następującej treści:

„Rzeczpospolita Polska deklaruje, że jeżeli nakaz aresztowania został wydany wobec osoby ściganej, która jest obywatelem polskim, wykonanie nakazu aresztowania może nastąpić jedynie pod warunkiem, że czyn, którego nakaz dotyczy, został popełniony poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz polskim statkiem wodnym lub powietrznym, a także stanowił przestępstwo według prawa Rzeczypospolitej Polskiej lub stanowiłby przestępstwo według prawa Rzeczypospolitej Polskiej w razie popełnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zarówno w czasie jego popełnienia, jak i w chwili złożenia nakazu. Wydanie obywatela polskiego nie jest możliwe, jeżeli nakaz aresztowania został wydany wobec osoby podejrzanej o popełnienie bez użycia przemocy przestępstwa z przyczyn politycznych lub jego wykonanie będzie naruszało wolności i prawa człowieka i obywatela”.

W przypadku, gdy nakaz aresztowania został wystawiony przez państwo, które złożyło deklarację, inne państwo może, przy wykonaniu nakazu aresztowania, zastosować zasadę wzajemności (art. 6 ust. 4 i art. 7 ust. 3).

Państwo wydające nakaz udziela poniższych gwarancji wobec osoby, której dotyczy nakaz aresztowania, w przypadkach gdy:

- nakaz wydany został w celu wykonania wyroku lub innego środka polegającego na pozbawieniu wolności wskutek decyzji podjętej w postępowaniu in absentia, osoba ta będzie mogła złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w wydającym nakaz państwie i uczestniczyć podczas wydania orzeczenia (art. 8 pkt.1),

- przestępstwo, którego dotyczy nakaz aresztowania, zagrożone jest karą dożywotniego pozbawienia wolności lub dożywotnim innym środkiem polegającym na pozbawieniu wolności, państwo wydające nakaz dokona przeglądu orzeczonej kary najpóźniej po upływie 20 lat albo zachęci do zastosowania prawa łaski (art. 8 pkt. 2),
- osoba, której dotyczy nakaz aresztowania, jest obywatelem lub na stałe przebywa w państwie wykonującym nakaz, po rozprawie w państwie wydającym nakaz przekazana zostanie do państwa wykonującego nakaz w celu wykonania orzeczonej kary (art. 8 pkt. 3).

Z zastrzeżeniem przepisów art. 4, art. 5 ust. 1 lit. b – g i art. 6 – 8 Umowy państwa nie mogą odmówić wykonania nakazu aresztowania wydanego w związku z popełnieniem przestępstwa przez osobę, która przyczyniła się do popełnienia przez grupę osób działającą we wspólnym celu popełnienia przestępstwa lub przestępstw o charakterze terrorystycznym w rozumieniu art. 1 i 2 Europejskiej Konwencji o zwalczaniu terroryzmu oraz art. 1, 2, 3, 4 decyzji ramowej z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie zwalczania terroryzmu, nielegalnego handlu narkotykami i substancjami psychotropowymi lub zabójstwa, ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, uprowadzenia, bezprawnego pozbawienia wolności, wzięcia zakładników oraz zgwałcenia, zagrożonych karą pozbawienia wolności lub innym środkiem polegającym na pozbawieniu wolności o maksymalnym wymiarze nie krótszym niż 12 miesięcy, nawet jeżeli osoba ta nie bierze udziału w rzeczywistym jego popełnieniu. Przyczynienie się jednak musi mieć charakter umyślny i być dokonane ze świadomością działania w grupie przestępczej (art. 3 ust. 3).

### III. 1. Organy sądowe i procedura przekazania osób

Organy sądowe właściwe do wydania oraz wykonania nakazu aresztowania określa prawo obowiązujące w danym państwie. Organem wydającym nakaz jest organ sądowy państwa wydającego nakaz, zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym. Organem wykonującym nakaz są organy sądowe państwa wykonującego, w kompetencjach

którego leży wykonanie nakazu aresztowania. W chwili notyfikacji strony mogą określić, że minister sprawiedliwości danego państwa będzie spełniać rolę organu właściwego do wykonywania nakazu aresztowania, bez względu na to, czy pełni on taką rolę w rozumieniu prawa krajowego (art. 9 ust. 1 – 2).

Powiadomienie przewidziane w art. 9 ust. 3 Umowy powinno wskazywać (analogicznie do oświadczenia złożonego przez Rzeczpospolitą Polską na podstawie art. 6 ust. 3 decyzji ramowej w sprawie europejskiego nakazu aresztowania), że organem sądowym wydającym nakaz jest właściwy miejscowo sąd okręgowy oraz że organem sądowym wykonującym nakaz jest właściwy miejscowo sąd okręgowy, z tym że organami właściwymi do przyjmowania nakazów wydanych przez organy innych państw członkowskich są – właściwe miejscowo – prokuratury okręgowe.

Strony mogą powiadomić się o wyznaczeniu organów centralnych, wspomagających właściwe organy sądowe w poszczególnych państwach, o ile system prawny danego państwa przewiduje taką możliwość. Jednocześnie strony mogą oświadczyć, że z uwagi na przepisy prawa krajowego organ centralny danego państwa odpowiedzialny będzie za urzędowe przekazywanie i odbiór nakazów aresztowania, jak również wszelką inną korespondencję urzędową. Stosowne oświadczenia mają charakter wiążący dla wszystkich organów państwa wydającego nakaz (art. 10 ust. 1 – 2).

Na podstawie art. 10 ust. 1 zasadnym jest powiadomienie, że organem centralnym, który może pośredniczyć w przekazywaniu właściwym polskim prokuraturom europejskich nakazów aresztowania, wydanych przez organy innych państw członkowskich, oraz innej korespondencji urzędowej z nimi związanej, jest Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny.

Nakaz aresztowania musi spełniać wymogi formalne określone w art. 11 Umowy i zostać przetłumaczony na język urzędowy lub jeden z języków

urzędowych państwa wykonującego nakaz. Wzór nakazu aresztowania stanowi załącznik do Umowy.

Procedura przekazania osób uregulowana została w art. 12 – 28 Umowy.

Uruchomienie mechanizmu przekazania osób następuje wskutek wystąpienia z nakazem aresztowania przez organ sądowy wydający nakaz bezpośrednio do organu sądowego wykonującego nakaz w sytuacji, gdy znane jest miejsce pobytu osoby, której nakaz dotyczy (art. 12 ust. 1).

Organ sądowy wydający nakaz może także postanowić o dokonaniu wpisu w Systemie Informatycznym Schengen (dalej: SIS). Treść wpisu zawiera wszelkie informacje niezbędne dla wystawienia nakazu aresztowania, określone w art. 11 Umowy. Do czasu przekazania przez SIS wymaganych informacji, określonych w art. 11 Umowy, wpis jest równoważny nakazowi aresztowania. Organ sądowy wydający nakaz zobligowany jest, z chwilą uzyskania danych z SIS, do przesłania organowi wykonującemu oryginalny nakaz sporządzony w formie wymaganej w art. 11 Umowy (art. 12 ust. 2 – 3).

Gdy organ wydający nakaz nie zna właściwego wykonującego nakaz organu sądowego, wszczyna niezbędne dochodzenie w celu uzyskania tych informacji od państwa wykonującego nakaz (art. 13 ust. 1).

Jeżeli nie jest możliwe skorzystanie z usług SIS, organ sądowy wydający nakaz może skorzystać z pomocy Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej (Interpolu). Przekazanie nakazu może nastąpić za pomocą dowolnych środków zapewniających utworzenie zapisu pisemnego w sposób pozwalający państwu wykonującemu nakaz na stwierdzenie jego autentyczności. Trudności wiążące się z przekazywaniem nakazu lub stwierdzaniem jego autentyczności podlegają rozwiązaniu w drodze bezpośrednich kontaktów pomiędzy właściwymi organami sądowymi przy zaangażowaniu organów centralnych państw. Uznanie się za niewłaściwy przez organ sądowy państwa wykonującego nakaz powoduje przekazanie nakazu sądowi właściwemu (art. 13 ust. 2 – 5).

Spełniający wymogi formalne nakaz aresztowania doręczony właściwemu organowi sądowemu podlega wykonaniu, skutkując aresztowaniem osoby, której nakaz dotyczy. Osobę taką zawiadamia się o treści nakazu aresztowania, zgodnie z prawem krajowym, pouczając o możliwości wyrażenia przez nią zgody na przekazanie wydającemu nakaz organowi sądowemu. Prawo krajowe stanowi podstawę do umożliwienia aresztowanemu skorzystania z pomocy prawnej oraz zapewnienia obsługi przez tłumacza (art. 14 ust. 1 i 2).

Organ sądowy wykonujący nakaz poddaje z urzędu ocenie zasadność stosowania aresztowania z punktu widzenia przepisów krajowych. Przyjęcie przez organ wykonujący, że nie zachodzi obawa ucieczki przez aresztowanego, powoduje możliwość wydania nakazu jego zwolnienia w dowolnym terminie (art. 15).

Osoba, której nakaz dotyczy, wypowiada się w przedmiocie przekazania. Wyrażenie przez nią zgody na przekazanie i zrzeczenie się prawa skorzystania z zasady wyrażonej w art. 30 ust. 2 Umowy, wykluczającej możliwość ścigania, skazania lub pozbawienia wolności za przestępstwo inne niż objęte nakazem, popełnione przed jej przekazaniem, podlega odebraniu zgodnie z prawem krajowym państwa wykonującego nakaz. W tym celu może ona skorzystać z pomocy prawnej. Zgoda na przekazanie co do zasady nie może zostać cofnięta (art. 16 ust. 2 – 4).

Każde państwo może jednak zastrzec, że dopuszcza możliwość cofnięcia zgody na przekazanie oraz zrzeczenie się zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie na mocy prawa krajowego, określając procedury, według których będą one możliwe, jak również wszelkie ich zmiany (art. 16 ust. 4).

W przypadku odmowy wyrażenia zgody na przekazanie, osoba ta ma prawo do przesłuchania przez organ sądowy wykonujący nakaz zgodnie z prawem państwa wykonującego nakaz (art. 17).

Jeśli przed wydaniem decyzji w przedmiocie przekazania organ wykonujący nakaz uzna przekazane informacje za niewystarczające do podjęcia decyzji o przekazaniu, występuje o bezzwłoczne dostarczenie

informacji uzupełniających. Organ wydający nakaz może w każdym przypadku przesać w dowolnym czasie istotne informacje do organu wykonującego nakaz (art. 18 ust. 2 – 3).

Prawo do wyboru kolejności wykonania nakazów aresztowania pochodzących z dwóch lub więcej państw, dotyczących tej samej osoby, podejmuje wykonujący nakaz organ sądowy po wnikliwym rozpatrzeniu wszystkich okoliczności. Także organ państwa wykonującego nakaz decyduje o pierwszeństwie przekazania osoby zatrzymanej w przypadku zbiegu wniosku o ekstradycję i nakazu aresztowania dotyczących tej samej osoby (art. 19).

Organ wykonujący nakaz podejmuje decyzję w przedmiocie przekazania w trybie przewidzianym dla spraw niecierpiących zwłoki. W przypadku wyrażenia zgody na przekazanie przez osobę, której dotyczy nakaz, decyzja zapada w terminie 10 dni od daty wyrażenia zgody (art. 20 ust. 1 – 2). W pozostałych przypadkach decyzja o wykonaniu nakazu aresztowania powinna zostać podjęta w terminie 60 dni od aresztowania osoby, której nakaz dotyczy (art. 20 ust. 3). Jeżeli wskutek szczególnych okoliczności nakaz nie może zostać wykonany w powyżej wskazanych terminach, organ wykonujący powiadamia organ wydający nakaz o przyczynach zwłoki. W takiej sytuacji terminy wydania decyzji mogą zostać przedłużone o 30 dni (art. 20 ust. 4).

Unia Europejska w imieniu każdego z państw członkowskich może w czasie zawierania Umowy złożyć oświadczenia, wskazujące przypadki, w których wydłużenia terminu określone w art. 20 ust. 3 i 4 Umowy nie będą miały zastosowania. Królestwo Norwegii i Republika Islandii mogą skorzystać w stosunku do takich państw z zasady wzajemności.

Gdy nakaz aresztowania został wydany w celu przeprowadzenia postępowania sądowego, organ wykonujący musi albo wyrazić zgodę na przesłuchanie osoby, której nakaz dotyczy, lub wyrazić zgodę na czasowe jej przekazanie. W przypadku czasowego przekazania, osobie przekazanej należy umożliwić powrót do państwa wykonującego nakaz w celu wzięcia udziału w przesłuchaniach jako strony w procedurze

przekazania. Warunki i czas trwania przekazania ustalają organ wydający i wykonujący nakaz, w drodze wzajemnego porozumienia (art. 21).

Organ sądowy wykonujący nakaz przesłuchuje osobę, której nakaz dotyczy, w asyście osoby wyznaczonej zgodnie z prawem państwa sądu wnioskującego. Przesłuchanie następuje na podstawie prawa państwa wykonującego nakaz i na warunkach określonych, w drodze wzajemnego porozumienia, między sądowym organem wydającym i wykonującym nakaz. Dla zapewnienia należytego przeprowadzenia czynności przesłuchania, stosownie do treści art. 22 Umowy oraz ustalonych warunków, organ sądowy może wyznaczyć inny organ sądowy w swoim państwie do wzięcia udziału w przesłuchaniu (art. 22 ust. 1 – 3).

W sytuacji gdy osobie przesłuchiwanej przysługuje przywilej bądź immunitet jurysdykcyjny lub egzekucyjny w państwie wykonującym nakaz, bieg terminów określonych w art. 20 Umowy następuje od dnia, kiedy organ sądowy wykonujący nakaz zostanie powiadomiony o uchyleniu przywileju lub immunitetu. W przypadku, gdy właściwym do uchylenia przywileju lub immunitetu jest organ państwa wykonującego nakaz, organ sądowy tego państwa wzywa go do niezwłocznego wykonania tego uprawnienia. Gdy właściwy jest organ innego państwa lub organizacji międzynarodowej, o wykonanie stosownego uprawnienia zwraca się organ wydający nakaz (art. 23 ust. 1 – 3).

Postanowienia Umowy nie naruszają konkurencyjnych wobec siebie zobowiązań międzynarodowych. W przypadku skierowania do państwa wykonującego wniosku o wydanie osoby przekazanej mu przez państwo trzecie jest ono zobowiązane do respektowania warunków przekazania na zasadzie specjalności.

Nałożenie się obowiązku, wynikającego z przekazania osoby z państwa trzeciego, na mocy ekstradycji, państwu wykonującemu, oraz obowiązku przekazania na podstawie nakazu aresztowania skutkuje koniecznością zwrócenia się przez organ sądowy państwa wykonującego do państwa wydającego tę osobę w trybie ekstradycji o zgodę na jej przekazanie

państwu wydającemu nakaz aresztowania. Bieg terminów, o których mowa w art. 20 Umowy, zaczyna się od dnia ustania skutków stosowania zasady specjalności (art. 24 Umowy).

Wykonujący nakaz organ sądowy niezwłocznie powiadamia organ sądowy wydający nakaz o decyzji w sprawie czynności, które mają zostać podjęte na podstawie nakazu aresztowania (art. 25 Umowy).

Przekazanie osoby, której dotyczy nakaz, następuje w terminie uzgodnionym pomiędzy zainteresowanymi organami, bez zbędnej zwłoki, nie później niż 10 dni od daty wydania prawomocnej decyzji w sprawie wykonania nakazu aresztowania. Jeżeli przekazanie nie może nastąpić we wskazanym terminie wskutek okoliczności niezależnych od któregokolwiek z państw, organy sądowe niezwłocznie ustalają nowy termin przekazania. Przekazanie następuje wówczas w terminie 10 dni od tak uzgodnionej daty. Z ważnych przyczyn humanitarnych przekazanie może zostać wyjątkowo odroczone (np. gdy zachodzi obawa, że zagrozi ono w sposób ewidentny życiu lub zdrowiu osoby przekazywanej). Organy sądowe niezwłocznie ustalają nowy termin przekazania, które następuje w ciągu 10 dni od uzgodnionej daty. Jeżeli przekazanie nie nastąpiło w powyżej wskazanych terminach, osoba przebywająca w areszcie podlega zwolnieniu (art. 26 ust. 1 – 5).

Organ wykonujący może, po podjęciu decyzji o wykonaniu nakazu aresztowania, odroczyć przekazanie osoby, której nakaz dotyczy, w sposób pozwalający na jej osądzenie w państwie wykonującym nakaz bądź odbycie przez nią kary, w wypadku skazania jej za czyn inny niż wymieniony w nakazie aresztowania. Zamiast odroczenia przekazania organy sądowe mogą uzgodnić warunki czasowego przekazania osoby, której nakaz dotyczy. Porozumienie sporządza się na piśmie. Wiąże ono wszystkie organy państwa wydającego nakaz (art. 27 ust. 1 – 2).

Każde państwo zezwala na tranzyt osoby przekazanej przez swoje terytorium po uzyskaniu informacji określonych w art. 28 ust. 1 Umowy. Strony Umowy zobowiązują się do wyznaczenia organu odpowiedzialnego za odbiór wniosków tranzytowych oraz niezbędnej



korrespondencji związanej z wnioskami. Wniosek tranzytowy może być kierowany do odpowiedniego organu tranzytowego przy pomocy dowolnych środków zapewniających utworzenie zapisu pisemnego. Umowa nie ma zastosowania w przypadku przewozu drogą lotniczą bez przewidzianej rozkładem lotu przerwy w podróży. W przypadku nieplanowanego lądowania państwo wydające nakaz przekazuje organowi tranzytowemu informacje określone w art. 28 ust. 1 Umowy.

Powiadomienie złożone w oparciu o art. 28 ust. 2 Umowy powinno informować, że organem, do którego należy kierować wnioski o tranzyt oraz niezbędne dokumenty, jak również inną korespondencję urzędową dotyczącą wniosków o tranzyt, jest Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny Rzeczypospolitej Polskiej.

W przypadku gdy tranzyt dotyczy osoby, która ma zostać poddana ekstradycji z państwa trzeciego, art. 28 Umowy stosuje się *mutatis mutandis*, a nakaz aresztowania jest traktowany jako wniosek o ekstradycję (art. 28 ust. 5 Umowy).

Skutkiem przekazania jest konieczność zaliczenia, przez państwo wydające nakaz, wszystkich okresów zatrzymania, związanych z wykonaniem nakazu aresztowania, na poczet kary pozbawienia wolności w państwie wydającym nakaz. Informacje o długości okresu zatrzymania przekazuje organ sądowy państwa wykonującego nakaz lub organ centralny określony w trybie art. 10 Umowy (art. 29).

Królestwo Norwegii i Republika Islandii oraz Unia Europejska w imieniu państw członkowskich mogą powiadomić się wzajemnie, że w stosunkach państw z innymi państwami, których dotyczy ta sama procedura powiadamiania, domniemana jest zgoda na ściganie, skazanie lub zatrzymanie w celu wykonania kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego w związku z przestępstwem popełnionym przed przekazaniem osoby, innym niż to, z powodu którego osoba została przekazana. W przypadku szczególnym organ sądowy wykonujący nakaz może w decyzji w sprawie przekazania zastrzec brak takiej zgody (art. 30 ust. 1).

Zasadą wynikającą z art. 30 ust. 2 Umowy jest niemożność ścigania, skazania lub zatrzymania osoby w celu wykonania kary pozbawienia wolności lub innego środka polegającego na pozbawieniu wolności, w związku z przestępstwem popełnionym przed jej przekazaniem, innym niż to, z powodu którego osoba została przekazana.

Art. 30 ust. 3 Umowy wymienia sytuacje, w których zasada wyrażona w ust. 2 nie będzie miała zastosowania.

Z wnioskiem o wyrażenie zgody występuje się do wykonującego nakaz organu sądowego, z załączeniem informacji oraz tłumaczeń, o których mowa w art. 11 ust. 1 i 2 Umowy. Zgoda na przekazanie zapada w sytuacji, gdy przestępstwo, w związku z którym jest ona wyrażana, należy do kategorii przestępstw wiążących się z obowiązkiem przekazania stosownie do niniejszej Umowy. Odmowa wyrażenia zgody dotyczy jedynie przypadków określonych w art. 4, art. 5, art. 6 ust. 2, art. 7 ust. 2 Umowy. Decyzja w przedmiocie wyrażenia zgody zapada nie później niż w terminie 30 dni po otrzymaniu wniosku. W przypadku określonym w art. 8 Umowy państwo musi udzielić określonych w nich gwarancji (art. 30 ust. 4 Umowy).

Królestwo Norwegii i Republika Islandii oraz Unia Europejska w imieniu państw członkowskich mogą powiadomić się wzajemnie, że w stosunkach państw z innymi państwami, których dotyczy ta sama procedura powiadamiania, domniemana jest zgoda na przekazanie osoby do państwa innego niż państwo wykonujące nakaz na mocy nakazu aresztowania za przestępstwo popełnione przed jej przekazaniem, chyba że w przypadku szczególnym organ sądowy wykonujący nakaz postanowi inaczej w decyzji w sprawie przekazania (art. 31 ust. 1 Umowy). Art. 31 ust. 2 Umowy wymienia przypadki, w których osoba przekazana na mocy nakazu aresztowania, może zostać przekazana do innego państwa niż państwo wykonujące nakaz na mocy nakazu aresztowania wydanego za przestępstwo popełnione przed jej przekazaniem. Wykonujący nakaz organ sądowy wyraża zgodę na przekazanie osoby do innego państwa, gdy wniosek o przekazanie

spełnia wymogi formalne przewidziane w art. 11 ust. 1 i 2 Umowy oraz zostanie złożony zgodnie z art. 12 Umowy, przestępstwo pociąga za sobą przekazanie osoby stosownie do postanowień Umowy, a decyzja zostanie podjęta nie później niż przed upływem 30 dni od otrzymania wniosku.

Zgody nie wyraża się w przypadkach określonych w art. 4 Umowy oraz na podstawach, o których mowa w art. 5, art. 6 ust. 2, art. 7 ust. 2 (art. 31 ust. 3 lit. d).

Osoba przekazana na mocy nakazu nie może zostać poddana ekstradycji do państwa trzeciego bez zgody właściwego organu państwa wydającego (art. 31 ust. 4).

Na wniosek organu wydającego nakaz lub z własnej inicjatywy organ sądowy państwa wykonującego może, zgodnie z prawem krajowym, zająć i przekazać mienie, które zostało uzyskane w wyniku przestępstwa lub stanowi dowód w sprawie.

Mienie podlega przekazaniu nawet na wypadek niemożności wykonania nakazu aresztowania z uwagi na zgon lub ucieczkę osoby, której nakaz dotyczy. W sytuacji gdy mienie podlega konfiskacie na terytorium państwa wykonującego nakaz lub jest potrzebne w związku z toczącym się sądowym postępowaniem karnym, organ sądowy państwa wydającego nakaz może przetrzymać mienie lub wydać pod warunkiem jego zwrotu. Państwo wydające nakaz zobligowane jest po zakończeniu postępowania do niezwłocznego zwrotu mienia, jeżeli uprawnienia względem niego posiadają państwo wykonujące nakaz lub osoby trzecie (art. 32 ust. 1 – 4).

Wydatki poniesione na terytorium państwa wykonującego nakaz są ponoszone przez to państwo. Wszelkie inne wydatki obciążają państwo wydające nakaz aresztowania (art. 33).

### III. 2. Stosunek do innych instrumentów prawnych

Art. 34 Umowy określa stosunek do wymienionych w nim instrumentów prawnych dotyczących ekstradycji, które z dniem wejścia w życie Umowy podlegają zastąpieniu w relacjach pomiędzy Królestwem Norwegii i Republiką Islandii oraz państwami członkowskimi Unii Europejskiej. Państwa w dalszym ciągu mogą stosować umowy dwustronne i wielostronne, w zakresie pozwalającym na rozszerzenie i pogłębienie procedur przekazywania osób podlegających nakazowi aresztowania, jak i zawieranie w tym celu nowych umów.

Wnioski o ekstradycję otrzymane przed dniem wejścia w życie Umowy podlegają istniejącym instrumentom prawnym dotyczącym ekstradycji. Do wniosków otrzymanych po wejściu w życie Umowy stosuje się jej przepisy. Królestwo Norwegii i Republika Islandii oraz Unia Europejska mogą złożyć oświadczenie, że państwo wykonujące nakaz będzie nadal stosować system ekstradycji mający zastosowanie przed wejściem w życie Umowy do przestępstw popełnionych przed datą określoną w Umowie, nie późniejszą niż data jej wejścia w życie (art. 35).

Spory pomiędzy Republiką Islandii lub Królestwem Norwegii a państwami członkowskimi Unii Europejskiej, dotyczące interpretacji lub stosowania Umowy, mogą być przekazywane przez stronę sporu na posiedzenie przedstawicieli rządów państw członkowskich Unii Europejskiej oraz Republiki Islandii i Królestwa Norwegii w celu rozstrzygnięcia w terminie 6 miesięcy (art. 36).

W celu zapewnienia jednolitego stosowania i interpretacji postanowień Umowy strony zobowiązują się do przeglądu rozwoju orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości oraz orzecznictwa właściwych sądów w Republice Islandii i Królestwie Norwegii (art. 37).

Strony zobligowane są do wzajemnego powiadomienia się o ukończeniu procedur wymaganych dla przyjęcia zobowiązań wynikających z Umowy. Unia Europejska wskazuje państwa członkowskie, do których mają zastosowanie deklaracje (art. 38 ust. 1 i 3).

Umowa wchodzi w życie pierwszego dnia trzeciego miesiąca następującego po dniu, w którym Sekretarz Generalny Rady Unii Europejskiej stwierdzi spełnienie wymogów formalnych dotyczących wyrażenia zgody na związanie się Umową przez strony (art. 38 ust. 4).

Przystąpienie nowych państw do Unii Europejskiej stworzy uprawnienia i zobowiązania w relacjach między nowymi państwami członkowskimi a Republiką Islandii i Królestwem Norwegii, wynikające z Umowy (art. 39).

Przegląd stosowania Umowy, a zwłaszcza deklaracji złożonych na mocy art. 3 ust. 2, art. 6 ust. 2, art. 7 ust. 2 i art. 20 ust. 5, pod kątem funkcjonowania i interpretacji Umowy nastąpi nie później niż w ciągu 5 lat od jej wejścia w życie. Nieprzedłużenie złożonych deklaracji przez państwa spowoduje ich wygaśnięcie po upływie 5 lat od wejścia w życie Umowy (art. 40).

Umowa może zostać wypowiedziana przez strony. W przypadku jej wypowiedzenia przez Republikę Islandii lub Królestwo Norwegii, pozostanie ważna między Unią Europejską a stroną, która jej nie wypowiedziała. Wypowiedzenie staje się skuteczne z upływem 6 miesięcy po złożeniu powiadomienia o wypowiedzeniu. Wnioski o przekazanie, nierozpoznane do tego czasu, będą podlegać instrumentom określonym w Umowie (art. 41).

Sekretarz Generalny Rady Unii Europejskiej umocowany został do działania w charakterze depozytariusza Umowy. Obowiązkiem depozytariusza jest podanie do publicznej wiadomości powiadomień i deklaracji przekazanych w związku z obowiązywaniem Umowy (art. 42).

#### IV. Postanowienia Umowy a prawo polskie

Zgodnie z art. 91 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikowana umowa międzynarodowa, po jej ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, stanowi część krajowego porządku prawnego

i jest bezpośrednio stosowana, chyba że jej stosowanie jest uzależnione od wydania ustawy.

Przepisy Umowy w powiązaniu z treścią deklaracji składanych przez Rzeczpospolitą Polską tworzą normy samowykonalne (jasne, precyzyjne, kompletne i bezwarunkowe), pozwalające na ich bezpośrednie stosowanie bez konieczności odtwarzania w prawie krajowym.

Mechanizmy przekazywania osób ściganych ustanawiane w Umowie są spójne z obowiązującymi obecnie regulacjami rozdziału 65a i 65b Kodeksu postępowania karnego dotyczącymi europejskiego nakazu aresztowania. Biorąc pod uwagę, że niektóre szczegółowe zagadnienia proceduralne (np. możliwość zaskarżenia decyzji o przekazaniu, do czego prawo przyznaje art. 607i § 3 Kodeksu postępowania karnego) nie są regulowane Umową, zasadne będzie dodanie w Kodeksie postępowania karnego przepisu odsyłającego, który zagwarantuje możliwość odpowiedniego stosowania w stosunkach z Republiką Islandii i Królestwem Norwegii przepisów dotyczących europejskiego nakazu aresztowania w sprawach nieuregulowanych Umową.

#### V. Przewidywane skutki prawne, polityczne, społeczne, gospodarcze i finansowe związane z wejściem w życie Umowy

Nie przewiduje się innych skutków prawnych poza wprowadzeniem przepisu odsyłającego do odpowiedniego stosowania rozwiązań zawartych w rozdziale 65a i 65b Kodeksu postępowania karnego w sprawach nieuregulowanych Umową.

Wykonanie przez Rzeczpospolitą Polską postanowień Umowy nie spowoduje obciążeń Skarbu Państwa poza zwykłymi kosztami wynikającymi z wykonania nakazu aresztowania. Wykonywanie europejskich nakazów aresztowania jest już dokonywane w związku z zobowiązaniami wynikającymi z przepisów rozdziału 65a i 65b Kodeksu postępowania karnego w wykonaniu decyzji ramowej z dnia 13 czerwca 2002 r. o europejskim nakazie aresztowania i procedurach wydawania między państwami członkowskimi. Wobec nieznacznej skali obrotu

z Republiką Islandii i Królestwem Norwegii stosowne nakłady zostaną pokryte z bieżących środków resortu sprawiedliwości.

Wydatki poniesione na terytorium państwa wykonującego obciążają to państwo w zakresie wykonania nakazu aresztowania. Wysokości tych kosztów nie da się precyzyjnie przewidzieć wobec niemożności określenia ilości przypadków podlegających rozpoznaniu na rzecz organów sądowych Republiki Islandii i Królestwa Norwegii. Wszelkie inne wydatki są natomiast ponoszone przez państwo wydające nakaz.

Związanie się Umową nie wywoła bezpośrednich skutków gospodarczych. Stwierdzić należy, że uczestnictwo w międzynarodowej współpracy prawnej przyczyni się do ugruntowania pozytywnego wizerunku Rzeczypospolitej Polskiej na arenie międzynarodowej, sprzyjając zacieśnieniu więzów gospodarczych z naszym krajem.

Skutki polityczne realizacji Umowy będą pozytywne, stanowiąc kontynuację zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej, wynikających z akcesji do Unii Europejskiej. Podnoszenie standardów współpracy międzynarodowej w obszarze wymiaru sprawiedliwości sprzyja wzrostowi efektywności oraz wpisuje się w założenia polskiej polityki zagranicznej.

Umowa spowoduje korzystne skutki społeczne wynikające ze zwiększenia skuteczności zwalczania przestępczości transgranicznej przez usprawnienie przekazywania osób ściganych w stosunkach z Islandią i Norwegią.

#### VI. Wyjaśnienia wyboru trybu związania Rzeczypospolitej Polskiej Umową

Zgodnie z przyjętą w trybie jednomyślnym decyzją 2006/97/WE z dnia 27 czerwca 2006 r. Rada upoważniła Prezydencję do podpisania Umowy między Unią Europejską a Republiką Islandii oraz Królestwem Norwegii w sprawie procedury przekazywania osób pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej a Islandią i Norwegią.

Stosownie do art. 24 ust. 5 TUE w zw. z art. 38 TUE Umowa ta nie wiąże państwa członkowskiego, które złożyło tzw. zastrzeżenie konstytucyjne,

stwierdzające, że stosowanie przez to państwo Umowy poprzedzone będzie przeprowadzeniem własnej procedury konstytucyjnej. Rzeczpospolita Polska skorzystała z możliwości złożenia takiego zastrzeżenia.

Poza Rzeczpospolitą Polską zastrzeżenie konstytucyjne złożyły także: Królestwo Belgii, Republika Czeska, Królestwo Danii, Republika Grecji, Republika Estońska, Republika Finlandii, Republika Węgierska, Republika Irlandii, Republika Włoska, Republika Łotewska, Republika Litewska, Republika Malty, Królestwo Niderlandów, Republika Portugalska, Republika Słowenii oraz Królestwo Szwecji. Unia Europejska nie notyfikowała dotychczas, zgodnie z treścią art. 38 ust. 4 Umowy, zakończenia procedur wymaganych dla wyrażenia zgody na związanie Umową.

Biorąc pod uwagę, że materia objęta Umową dotyczy sfery praw i wolności obywatelskich oraz zagadnień regulowanych w ustawie (art. 89 ust. 1 pkt 2 i 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej), wykonanie wymogów konstytucyjnych, o których mowa w złożonym zastrzeżeniu, wymaga ratyfikacji Umowy w trybie art. 89 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, tj. za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie.